

Efterskrift

Ved afslutningen af en bog om en lokal fagforening kan man ofte stå med nogle ubesvarede spørgsmål. Man skal i den forbindelse huske, at det overleverede skriftlige materiale i protokoller og fagforeningsblade ikke er blevet til, for at historikeren meget senere kan skrive historien om fagforeningen. Det overleverede materiale har til alle tider været arbejdsredskaber for bestyrelsen og kommunikation til medlemmer og i nogle tilfælde også til offentligheden. Materialet beskriver derfor "emnet" indefra, medens historikeren betragter det udefra.

Det ville have været meget oplysende, hvis protokollerne fra besættelsestiden havde afspejlet den egentlige debat i bestyrelsen og den daglige ledelse. Men tidligere interviews, som jeg i 1989 gennemførte med en række tidligere formænd for Fællesorganisationen i Roskilde, afslørede ikke overraskende, at man i den periode undlod at beskrive, hvad man drøftede på møderne – "uden for dagsordenen". Alt andet ville have været risikabelt, fordi det kunne falde i de forkerte hænder. Vores viden om den tid er også meget begrænset af mange aktørers ulyst til at fortælle om dem selv og deres indsats. Det betyder, at der desværre bliver huller i den historie, som vi får kendskab til, og at der til stadighed vil være spørgsmål, som vi ikke får svar på.

Arbejdet med lokalhistorie minder på mange måder om byarkæologi, som ligner et kæmpestort puslespil, hvor der hele tiden mangler en vigtig brik. Den manglende brik er måske den, der afgør, hvordan det samlede billede bliver. Det er derfor altid med en vis spænding, at lokalhistorikeren kaster sig over sit materiale for at afdække den nye viden og konstatere, hvor der stadigvæk er huller. I nogle tilfælde er hullerne også betydningsfulde, fordi de bevidst kan være skabt i en bestemt situation, som det f.eks. skete under besættelsen, hvor man ikke kunne skrive alt ned, og hvor nogle af aktørerne efterfølgende heller ikke ville tale om det.

Lad dette være en opfordring til andre, der beskæftiger sig eller vil beskæftige sig med lokalhistorie til at være med til at vende de næste sten i den lokalhistoriske udforskning.

